

Udskriftsdato: 15. december 2025

2016/1 BSF 43 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at give kontanthjælpsmodtagere bedre forudsætninger for at komme i uddannelse og beskæftigelse

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om at give kontanthjælpsmodtagere bedre forudsætninger for at komme i uddannelse og beskæftigelse

Folketinget pålægger regeringen at give kontanthjælpsmodtagere bedre forudsætninger for at komme i uddannelse og beskæftigelse ved hjælp af målrettet rådgivning og støtte og ved indførelsen af et nyt uddannelsespålæg til kontanthjælpsmodtagere, som har behov for uddannelse og bedre danskkompetencer.

Bemærkninger til forslaget

Det er et helt grundlæggende træk ved det danske arbejdsmarked, at både kvinder og mænd deltager. Mange kvindelige flygtninge har imidlertid aldrig været på et arbejdsmarked, når de kommer til Danmark, og de risikerer derfor at blive fastholdt i en kultur fra hjemlandet, hvor kvinderne er hjemmegående.

Det er således kun omkring hver anden kvinde med ikke-vestlig baggrund i den erhvervsaktive alder, som er i arbejdsstyrken (Statistikbanken.dk, RAS200: »Erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser (ultimo november) efter område, herkomst, alder (16-64 år), køn og frekvens«).

En ny undersøgelse fra Odense Kommune har vist, at flere kvinder tilsyneladende har mulighed for at komme i uddannelse eller beskæftigelse (Fyens Stiftstidende: »S vil tvinge indvandrerkvinder i uddannelse«, 3. december 2016). Det er imidlertid afgørende, at kvinderne får relevante og meningsfulde uddannelses- og beskæftigelsesrettede tilbud, som kan bringe dem tættere på arbejdsmarkedet.

Måltrettet rådgivning om arbejdsmarked og ligestilling

Socialistisk Folkeparti ønsker med forslaget at indføre måltrettet rådgivning til kvinder med en ikkevestlig baggrund og foreslår derfor følgende:

- Kommunerne skal lave særlige forløb i forbindelse med arbejdet under integrationsloven, som fokuserer på at hjælpe indvandrerkvinderne med at forstå deres rolle på arbejdsmarkedet frem for i hjemmet. Som en del af disse forløb bør sagsbehandlere i jobcentre opkvalificeres til at hjælpe indvandrerkvinder med forståelsen af kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og betydningen af velfærdssamfundet.
- Alle indvandrerkvinder, som aldrig har prøvet at have et job før, bør desuden have tilknyttet en mentor allerede i forbindelse med første praktikforløb, som kan lære dem at være på arbejdsmarkedet i Danmark.
- Alle kvinder med anden etnisk baggrund end dansk bør have adgang til egen bankkonto og egne penge. Derfor bør der udbydes et særligt kursus til kvinder, så de får mulighed for at få kontrol over egen bankkonto og mulighed for at have deres egen økonomi.

Det kræver et stort mentalitetsskifte både at skulle indstille sig på at deltage på arbejdsmarkedet, og at det sker på lige vilkår med mændene. Det handler om et grundlæggende identitetsskifte fra at passe børn og hjem til at være på en arbejdsplads, og derfor er den målrettede rådgivning og støtte afgørende.

Uddannelsespålæg

Som supplement til en styrket rådgivnings- og støtteindsats foreslår Socialistisk Folkeparti, at kontanthjælpsmodtagere skal kunne pålægges et uddannelseskrav for at kunne modtage kontanthjælp og dermed bidrage til husstandens fællesøkonomi.

Indførelsen af en uddannelsesindsats øger samtidig mulighederne for, at kvinderne efterfølgende kan få fodfæste på arbejdsmarkedet. Ved at stille en sådan betingelse for kontanthjælpen vil man kunne hjælpe flere indvandrerfamilier ind i en tilværelse, hvor familiemedlemmer uanset køn deltager i samfundet frem for at isolere sig.

Uddannelsespålægget skal målrettes kontanthjælpsmodtagere, som har behov for uddannelse eller bedre danskkompetencer, hvis jobcenteret/kommunen samtidig skønner, at det kan forbedre den enkeltes situation, styrke ligestillingen og bryde sprogbarrierer.

Målgruppen vil derfor være kontanthjælpsmodtagere, som har været ledige i mere end 2 måneder, og

som vurderes som uddannelsesparate, svarende til, hvad der gælder det nuværende uddannelsespålæg for unge.

Uddannelse kan som udgangspunkt være danskundervisning og forløb om danske samfundsforhold, demokrati og ligestilling m.m., og efterfølgende kan det evtuel være en 9.-klassemågangseksamen eller en erhvervsuddannelse m.v.

For de personer, der ikke umiddelbart har forudsætningerne for at starte på en uddannelse, kan et uddannelsespålæg betyde, at de skal stå til rådighed for en indsats, der er rettet mod uddannelse. Det enkelte jobcenter bør således have mulighed for at tilrettelægge uddannelsespålægget bedst muligt i forhold til den enkelte, og er man over 30 år, skal der være mulighed for at få den højere kontanthjælpssats.

Vi skal hjælpe de kvinder, som af deres mænd ikke får lov til at arbejde eller tage en uddannelse, men kun må gå hjemme og end ikke må lære at tale dansk. Kvinder med ikkevestlig baggrund skal have de samme muligheder som alle andre i samfundet, og det vil uddannelsespålægget bidrage til.

Rimelige sanktioner

Den nuværende sanktionsregler for unge under 30 år bør danne grundlag for uddannelsespålægget i form af bl.a. punktsanktioner eller en skærpet sanktion, når man gentagne gange ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Sanktionssystemet skal tage højde for, at aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere ikke altid har mulighed for at leve op til de krav, der bliver stillet til dem. Derfor skal kommunen altid, inden der gives en sanktion, foretage en socialfaglig vurdering af, om der i det konkrete tilfælde foreligger omstændigheder (f.eks. alvorlig psykisk sygdom, hjemløshed eller misbrugsproblemer m.v.), der kan begrunde, at personen »ikke har pligt til at udnytte sine arbejdsmuligheder« og således ikke skal sanktioneres, jf. Beskæftigelsesministeriets hjemmeside (bm.dk) om uddannelsesrettet indsats til aktivitetsparate unge.

Skriftlig fremsættelse

Karsten Hønge (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give kontanthjælpsmodtagere bedre forudsætninger for at komme i uddannelse og beskæftigelse.

(Beslutningsforslag nr. B 43)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.